

Pracovník pronájmu prádla (kód: 31-028-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo pro místní rozvoj
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Pracovník prádelen a čistíren
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v sortimentu textilních materiálů a výrobků	3
Orientace v sortimentní skladbě textilií pro pronájem prádla	3
Orientace v základních technologiích praní a žehlení pronajímaných výrobků	3
Řízení a kontrola toku pronajímaného prádla v rámci jeho údržby	3
Třídění, opravy a expedice prádla	3
Identifikace a značení prádla a vytváření systémů logistiky	3
Jednání se zákazníkem	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 10.02.2009 do: 23.01.2013

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v sortimentu textilních materiálů a výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozeznat materiálové složení textilních vláken	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
b) Provést spalovací zkoušku s rozpoznáním bavlněné a polyesterové tkaniny	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
c) Rozeznat základní druhy textilií a identifikovat vazbu plátňovou, keprovou a atlasovou	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
d) Rozeznat základní vlastnosti tkanin z hlediska gramáže, stálobarevnosti a srážlivosti, použít stupně barevné stálosti 1 až 5	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
e) Zvolit technologický postup údržby bavlněných a směsových výrobků včetně podmínek praní, sušení a žehlení výrobků	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
f) Rozeznat tkaniny z tzv. mikrovláken a identifikovat vlastnosti polyesterové tkaniny z tzv. mikrovláken	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
g) Zvolit technologický postup údržby tkanin z tzv. mikrovláken včetně podmínek praní, sušení a žehlení výrobků	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
h) Rozeznat materiálové složení a zvolit technologický postup údržby v případě operačních pláštíků	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v sortimentní skladbě textilií pro pronájem prádla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozeznat hlavní skupiny zdravotnického prádla a třídit prádlo podle skupin; třídit alespoň tři sortimentní skupiny podle velikostních skupin a odhadnout přibližné rozměry	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
b) Rozeznat hlavní skupiny hotelového prádla a třídit prádlo podle skupin; identifikovat základní vlastnosti hotelového prádla, zejména z hlediska gramáže, vazby a kvality	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
c) Třídit pracovní oděvy podle zařazení do velikostních skupin s použitím tzv. německého a francouzského třídění	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
d) Rozeznat základní typy uzávěrů ložního prádla a identifikovat jejich přednosti a nedostatky	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
e) Rozeznat hlavní velikostní skupiny pracovních oděvů, změřit základní míry postavy v případě pracovních kalhot, pracovní košile a pracovního pláště	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
f) Dodržovat základní normy při výběru zdravotnického prádla rovného i tvarového	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
g) Dodržovat základní normy a kritéria při výběru oděvů používaných v potravinářství	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
h) Dodržovat základní normy a kritéria při výběru oděvů používaných ve zvláštních odvětvích, např. pro záchrannou službu, hasiče, svářeče, chemický průmysl, dopravní službu apod.	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
i) Rozeznat základní vlastnosti a navrhnout vhodný technologický postup pro údržbu dalších pronajímaných výrobků, např. mopů, čisticích hadrů, rohoží apod.	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v základních technologiích praní a žehlení pronajímaných výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat základní požadavky a normy na hygienu prádla, praní a provozu prádelny; zvolit technologický postup pro odstranění tzv. „mikrobiologického znečištění“; zvolit technologický postup pro tzv. „kontaminované prádlo“, zejména s přihlédnutím k možným hygienickým nebezpečím	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
b) Dodržovat zásady a normy pro tzv. dezinfekční praní zdravotnického, potravinářského a hotelového prádla a zvolit technologický postup pro tzv. „termodezinfekční a chemotermodezinfekční praní“	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
c) Dodržovat zásady osobní hygieny pracovníka pronájmu prádla v expedici, zejména s přihlédnutím k možným nebezpečím při práci s kontaminovaným prádlem	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
d) Pro konkrétní sortiment tvarového prádla určeného k pronájmu stanovit vhodný způsob praní a žehlení	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
e) Zvolit technologický postup pro žehlení různých sortimentů pronajímaného prádla	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
f) Dodržovat předpisy pro různé sortimentní druhy zdravotnické techniky, identifikovat textilní materiály těchto výrobků a navrhnout technologický postup pro jejich prádelenské zpracování	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení a kontrola toku pronajímaného prádla v rámci jeho údržby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Organizovat tok nemocničního prádla od sběrného místa do prádelny a zpět (oddělení, skříňka, jednotlivé kroky a činnosti kliniky, sběrné místo, svoz, příjem, třídění a značení až po expedici)	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
b) Vyplnit objednávkový formulář a základními údaji	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
c) Pracovat s klecovým kontejnerem a provést jeho dezinfekci	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
d) Dodržovat základní hygienické zásady pro používání vozidel pro přepravu pronajímaného prádla (zejména nemocničního)	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním

Je třeba splnit všechna kritéria.

Třídění, opravy a expedice prádla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Kontrolovat základní znaky a vlastnosti prádla při příjmu pronajímaného prádla z prádelny do výdejny (velikosti, žehlení, složení, zapínání, funkčnost pružinek atd.)	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
b) Třídít přijaté prádlo z prádelny (sortiment, velikost)	Praktické předvedení
c) Připravit kompletní dodávku pro zákazníka včetně balení, kompletace kontejneru, dokladů apod.	Praktické předvedení
d) Posoudit a provést nejčastější a nejjednodušší opravy (výměna knoflíku, zašití dírky, oprava švu atp.), odhadnout stav (pevnost) materiálu a stáří s přihlédnutím k dalším opravám	Praktické předvedení
e) Posoudit neodeprané skvrny na prádle a určit jejich původ (krev, rez, mastnota, žluté skvrny na kuchyňském prádle, propiska atd.) a rozhodnout o dalším postupu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria. U kritéria d) zvolit jeden druh poškození.

Identifikace a značení prádla a vytváření systémů logistiky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikace osobního prádla pomocí čárových kódů a čipů s přihlédnutím k jejich výhodám a nevýhodám	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
b) Pracovat se základními informacemi uloženými v kódu nebo čipu	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
c) Provést upevnění čárového kódu na textilním výrobku (nažehlení)	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
d) Zavedení nového zákazníka do existujícího logistického systému a přidělit prádlo novému zákazníkovi	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
e) Pracovat se základními položkami logistického systému pronájmu prádla (nákup, vyřazování, sklad, evidence, inventura a návaznosti na ekonomiku firmy), vypracovat vyřazovací protokol	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním
f) Stanovovat životnost prádla, obrátku a gramáž ve vztahu k životnosti a nákladům na praní	Praktické předvedení se slovním zdůvodněním

Je třeba splnit všechna kritéria.

Jednání se zákazníkem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Telefonicky jednat se zákazníkem, vést rozhovor se zákazníkem, který se zajímá o pronájem prádla	Praktické předvedení
b) Vést reklamační řízení a dodržovat reklamační řád a související zákony a předpisy	Praktické předvedení
c) Realizovat obchodní jednání se zákazníkem	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany (BOZP a PO).

Ověřování by mělo být pokud možno spojeno v navazující činnosti vedoucí k úplnému zhotovení služby praní a čištění prádla a oděvů nebo pronajímání prádla.

Uchazeč bude vyzván, aby v případě slovního zdůvodnění stručně vysvětlil definici pojmu, jeho uplatnění v praxi, podmínky a příklady použitého technologického procesu. V případě požadavku nakreslení schématu, uchazeč tak učiní formou náčrtu na předem označený list čtverečkováného papíru, přičemž není třeba používat pravítko ani jiné pomůcky. Při ověřování způsobilostí, zejména formou praktického předvedení, je třeba přihlížet k dodržování hygienických pravidel a zásad vedoucích k naplňování podmínky bezpečnosti práce v prádelnách a čistírnách oděvů a prádla. Dále je třeba posuzovat hospodárné využívání zdrojů energie, vody a chemických přípravků, dodržování ekologických principů při provádění služby, bezpečné provádění všech úkonů a časové zvládnutí jednotlivých operací.

Při hodnocení způsobu zhotovení služby bude provedeno výsledné hodnocení vizuálně i senzory, bude provedena obvyklá kontrola kvality vyprání nebo vyčištění, příp. odstranění skvrn. Předmětem hodnocení bude i kreativita, manuální zručnost uchazeče a důraz bude kladen na bezpečnost práce a úsporu použitých prostředků.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání chemik prádelen a čištění + střední vzdělání s maturitní zkouškou (v jiném oboru vzdělání) a alespoň 10 let praxe jako osoba odpovědná v oblasti praní a chemického čištění oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku, z toho minimálně pět let v období posledních sedmi letech před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání se zaměřením textilním, oděvním, chemickým, strojírenským, elektrotechnickým nebo ekonomickým + alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti praní a chemického čištění oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku, z toho minimálně pět let v období posledních sedmi letech před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestné prohlášení).

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestné prohlášení).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici provozovnu prádelny vybavenou na patřičné úrovni, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

prádelna zajišťující pravidelný svoz zakázek od zákazníků vlastními nebo smluvními dopravními prostředky a která se současně zabývá pronájmem vlastního prádla zákazníkům

provoz, který eviduje zakázky také elektronickou formou

provoz vybavený pracími stroji – wash-extraktory, jakož i pracími stroji pro kontinuální praní a velkokapacitní odvodňování a sušení prádla

provoz vybavený technologií pro žehlení tvarového a rovného prádla: válcovými žehlicími stroji, tunelfinišery, žehlicími lisy, napařovacími figurínami, skladači a stohovači

provoz vybavený elektronickým řízením dávkování pracích prostředků a elektronickým systémem sledování toku zakázek prádelnou

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková délka přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková délka trvání vlastní zkoušky bez přestávek je 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných úkolů rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou textilního a oděvního průmyslu a zástupci následujících institucí:

Asociace prádelen a čistíren ČR

Textilní zkušební ústav Brno

Hospodářská komora ČR

Národní ústav odborného vzdělávání